

בס"ד

שאלון בחינה

בנושא:

תפילה וברכות

מועד:

שבט תשפ"ד

סמל שאלון:

120.2.24

שימו לב: יש לנהוג על פי ההנחיות לנבחן המופיעות בשאלון הבחינה!

בהצלחה!

מועד שבט תשפ"ד

בס"ד

בחינה בהלכות תפילה וברכות

כ"ט שבט תשפ"ד

הנחיות לנבחן:

יש לכתוב בכתב יד ברור וקריא.

1. אין לכתוב את שם הנבחן או כל סימן מזהה אחר בתוך מחברת הבחינה. מבחן שימצא עליו סימן מזהה – המבחן לא ייבדק! ותוגש תלונה לוועדת משמעת.
2. יש לענות על כל שאלה בעמוד חדש!
3. שאלה המחולקת למספר סעיפים, אף תשובתה תהיה מחולקת כך. אין להשיב על כל חלקי השאלה יחדיו.
4. לתשומת ליבכם: דפי הטיוטה לא ייבדקו!
5. חלק א' - עיון – 8 שאלות.
יש לציין בכל תשובה את מקורות הדין, דעות הראשונים, ופסיקת ההלכה.
חובה לענות על 7 מתוך 8 שאלות. נבחן שיענה מעבר לשאלות החובה יבדקו רק 7 התשובות הראשונות שכתב הנבחן לפי סדר כתיבתו במחברת הבחינה, למעט אם הנבחן סימן עיגול סביב 7 התשובות שמבקש לבדוק.
6. חלק ב' - יישום – 4 שאלות.
יש להתייחס למקרה, לבירור ההלכה והדין כולל ציון דעות הראשונים ופסיקת ההלכה.
חובה לענות על 3 מתוך 4 שאלות, נבחן שיענה מעבר לשאלות החובה יבדקו רק 3 תשובות הראשונות שכתב הנבחן לפי סדר כתיבתו במחברת הבחינה, למעט אם הנבחן סימן עיגול סביב 3 התשובות שמבקש לבדוק.

בהצלחה!!!

חלק א' – עיון

יש לענות על 7 שאלות מתוך 8 שאלות

יש לציין בכל תשובה את מקורות הדין, דעות הראשונים, ופסיקת ההלכה.

1.
  - א. אמר רבי חלבו "המתפלל אחורי בית הכנסת נקרא רשע" כיצד פירשו הראשונים דין זה?
  - ב. האם מותר להתפלל בעזרת נשים לכתחילה? נמק. מה יש להקפיד בשעת הבניה?
  - ג. "אפילו לעבור אחורי בית הכנסת בשעה שהציבור מתפלל אסור" (טור) מה טעם ההלכה? ומתי דבר זה מותר?
  - ד. האם יכול להתפלל כשהוא נסמך על סטנדר?
2.
  - א. האם יש לאזור אזור בשעת התפילה, מהו המקור ומה הטעם לכך, במי נוהג, האם נוהג בשעת ק"ש וברכות ומה המקור לכך.
  - ב. האם יכול להתפלל ק"ש או שמונה עשרה כשפלג גופו העליון גלוי? נמק.
  - ג. הנצרך לנקביו קודם התפילה או בשעת התפילה – כיצד ינהג? ומה דינו אם עבר והתפלל? וכיצד ינהג אם חושש שיפסיד תפילה בציבור?
  - ד. כשהולך להיפנות באמצע התפילה, כמה זמן ימתין עד שיפנה? ומדוע? לאחר שנפנה כמה זמן ימתין? ומדוע?

עמוד 1 מתוך 3

3.

- א. לאיזה רוח יש להתפלל כשהוא בחוץ לארץ או בארץ? וכיצד ישלב זאת עם מאמר הגמרא, "הרוצה להחכים ידרים הרוצה להעשיר יצפין"?
- ב. הרוכב על חמור או שט בספינה לאיזה רוח יתפלל? והאם צריך לירד מן החמור והספינה?
- ג. בא לו רוק בתפילה, מה יעשה? במה דין זה שונה מדין פוסע שלוש לאחריו בסיום שמונה עשרה?
- ד. כתוב שתי הלכות הנגזרות מכך שאין אנו מכוונים כל כך בתפילה!

4.

- א. האם מלבד לשון הקודש ניתן להתפלל בלשון אחר?
- ב. שח או שהוכרח להפסיק בתפילה או בקריאת שמע, להיכן חוזר? איך משערים דבר זה? ומה דינו כשלא נהג כדין?
- ג. מקום שאסור להפסיק אפילו לעניית קדיש וקדושה, מה יעשה? ומדוע? ומה דינו אם עבר וענה אמן יהיה שמיה רבא באמצע שמונה עשרה?
- ד. האם כשאמר יעלה ויבוא ביום שאינו ראש חודש נחשב להפסק?

5.

- א. "כל הפטורים מקריאת שמע פטורים מתפילה וכל שחייב בקריאת שמע חייב בתפילה", מי הם שלושת היוצאים מן הכלל? ומה הטעם בזה?
- ב. "מפסיקים לק"ש ואין מפסיקין לתפילה". פרש מאמר זה, ובמה שונה תפילה משאר מצוות?
- ג. המתפלל שתי תפילות שמונה עשרה זו אחר זו מה יש לו לעשות ביניהם? ומדוע?

6.

- א. מי שספק אם התפלל או ששכח להתפלל – מה יעשה בשבת ובחול? ערבית? שחרית? ומוסף?
- ב. שכח להתפלל מנחה בערב ראש חודש, וצריך להתפלל ערבית שתיים, ולא אמר באחת מהן יעלה ויבוא מה דינו? וכיצד הדין בשכח להתפלל מעריב בליל ראש חודש ומתפלל למחרת שתיים ושכח לומר באחת מהן יעלה ויבוא?
- ג. שכח להתפלל מנחה בשבת או שטעה והתפלל בה תפילת חול – כיצד יעשה?
- ד. ציבור שלא קראו בשבת בבוקר את קריאת התורה כיצד ינהגו? פרט האם הדין שונה כשיש שתי פרשות מחוברות או מחומש ויחי לחומש שמות?

7.

- א. מה יברך על: שמרי יין? תמד? זגים שנתנו עליהם תאנים לחזק כוח היין? חומץ בן יין?
- ב. מי שריית צימוקים – מה יברך עליהם תחילה וסוף? שתה יין ומים מה מברך ברכה אחרונה?
- ג. השותה יין ואוכל ענבים – מה מברך תחילה וסוף? אכל ענבים וברך עליהם בורא פרי הגפן מה דינו? שתה יין וברך עליו בורא פרי העץ, מה דינו?

עמוד 2 מתוך 3

8.

- א. מה הגדרת המקום שיש עליו חיוב ברכת שעשה ניסים. ובאיזה סוג נס לא נכלל גדר זה?
והאם ברכה זו רשות או חובה?
- ב. ברכת הגומל, על מה סומכים הנוהגים לברך הגומל כשילדו נשותיהם. מהו התנאי לכך.
וכיצד פסק מרן הבית יוסף ומדוע?
- ג. האם יכול לשנות את לשון הפסוק מיחיד לרבים או מרבים ליחיד. המוסיף בקשות
בתפילתו היכן הוא המקום לכך?

*****

חלק ב' – יישום

יש לענות על 3 שאלות מתוך 4 שאלות

יש להתייחס למקרה, לבירור ההלכה והדין כולל ציון דעות הראשונים ופסיקת ההלכה

9.

- א. ראובן הוצרך לצאת לדרך, והוצרך להתפלל בהליכה, האם יוכל או צריך להתפלל שוב? ואם
יוכל להתפלל במלון? או במבשלת שיכר?
- ב. בהליכתו היה עמו משאוי האם צריך להורידו מעליו?
- ג. שתה משקה המשכר בדרך, האם יוכל להתפלל ולישא כפיו?

10.

ברשותו של ראובן בית אריזה ומעבדה לתמרים, הוא משווק את הפרי כמו שהוא בצבעו
הצהוב, ומשווקו על ידי עיבוד וצבעו חום, הוא אף מייצר ממנו סילאן, ובאחרונה טוחן את
גלעין התמר ומייצר ממנו משקה דמוי קפה.
ועתה שאלתו בפיו, האם יברך שהחיינו על התמר הצהוב או המיובש? מה ברכת הסילאן?
ומה ברכת גרעיני התמר לפני הטחינה? ולאחריה?

11. בית חרושת המייצר בשמים על ידי סחיטת הצמח, או על ידי שרייתו במים, וכן בית חרושת
המייצר ריבה עם דבש או בלי שום תוספת, - מה תהיה הברכה של כל מוצר?

12. האם יברך שמעון? איזו ברכה? ומתי? במקרים הבאים:

- א. נולדה לו בת ובאותה העת אביו נפטר והותיר ירושה?
- ב. קנה עם חבר דירה יד שניה, או בקהילה בה הוא חבר בנו בית כנסת חדש?
- ג. קנה לעצמו כמה ספרי לימוד, או שקיבל שעון זהב?

* * *

עמוד 3 מתוך 3